JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BARAZA LA MITHANI LA TANZANIA

MTIHANI WA KUHITIMU KIDATO CHA SITA

121/1 **KISWAHILI 1**

(Kwa watahiniwa walioko na wasiokuwepo Shuleni)

Muda: Saa 3 **ANSWERS** **Mwaka: 2024.**

Maelekezo

1. Karatasi hii inasehemu A na B zenye jumla ya maswali **nane (8)**
2. Jibu maswali yote katika sehemu A na maswali matatu kutoka sehemu B. Swali la tano ni la Lazima
3. Sehem A ina alama 40 na sehemu Bina alama 60
4. Zingatia maelekezo ya kila swali.

maktaba.tetea.org
TETEA

Find this and other free resources at: http://maktaba.tetea.org

Prepared by: Maria Marco for TETEA

(a) Andika kichwa kinachofaa kwa shairi ulilosoma kwa maneno yasiyozidi matano.
Majira pia Niposema, taarifa nazoitoa
Na redio niwabishe, kama ikiwafikia
Majirani wapashe, jambo nilokusudia
Ndege nimemfungua, wafugaji chukueni.

Ndege nawaelezea, tabia yake murua
Kucheka yake tabia, kununa hakuzoea
Wageni wakiingia, fadhila hufwatiliza
Ndege nimemfungua, wafugaji chukueni.

Tabia za firauni, hana ninawapajia
Na kuranda mitaani, si yake hiyo tabia
Maraafiki wa kihuni, hapendi kuwaandama
Ndege nimemfungua, wafugaji chukueni.

Ni miaka ishirini, mimi nilimfungia
Haleluka kisirani, kwa balozi kawumia
Wala kugoma jikoni, ugali kunipikia
Ndege nimemfungua, wafugaji chukueni.

Kisa nilezezeni, tunduni nikamatoma
Msusa mambari wani, kisa si kisa alia
Hilo kosa namna gani, husuni limemtia
Ndege nimemfungua, wafugaji chukueni.
Lingine lilochangia, tunduni nikamatoma
Kosa supu niduhunia, sijui kama sawa
Kufuga ndege Songea, sijui kama sawa
Ndege nimemfungua, wafugaji chukueni.

Mara aliposhikia, mwembe nikamtushua
Ndege akadumbokiza, porini akamkimbia
Goti nikampigia, katu kanikatalia
Ndege nimemfungua, wafugaji chukueni.

Maswali
(a) Kichwa kinachofaa ni: "Ndege Nimemfungua".

(b) Mshairi anapotaja ndege katika shairi hili anamaanisha nini?
Mshairi anapotaja "ndege" anamaanisha mpenzi wake wa kike ambaye alikuwa akimpenda na kumtunza, lakini kutokana na tabia zisizofaa, aliamua kumwacha huru.

(c) Taja tabia tatu za ndege anayeizungumzia katika shairi.

Find this and other free resources at: http://maktaba.tetea.org

Prepared by: Maria Marco for TETEA

- Tabia ya kucheka na kutokununa: "kucheka yake tabia, kununa hakuzoea"
- Tabia ya kutotembea mitaani: "na kuranda mitaani, si yake hiyo tabia"
- Tabia ya kulialia bila sababu: "kisa si kisa alia"

(d) Eleza maana ya maneno yafuatayo kama yalivyotumika katika shairi ulilosoma.
(i) Murua – Tabia njema au sifa nzuri.
(ii) Firauni – Mtu mwenye tabia mbaya au mkatili.
(iii) Kisirani – Hali ya kuwa na mkosi au bahati mbaya.

(e) Sababu ipi ilimfanya mshairi amfungulie ndege wake aliyekuwa akimpenda?
Mshairi alimfungulia ndege wake kwa sababu alianza kubadilika na kuonyesha tabia zisizofaa, kama kulialia bila sababu na kubomoa tundu aliloandaliwa, hivyo kumvunja moyo mshairi.

(f) Katika ubeti wa mwisho mwandishi anelezea ndege wake ameenda na nini?
Katika ubeti wa mwisho, mwandishi anaeleza kuwa ndege wake ameenda na juhudi na upendo aliouwekeza kwake: "Goti nikampigia, katu kanikatalia".

(g) Funzo gani ulilipata kutokana na shairi ulilosoma?
Funzo nililopata ni kwamba katika mahusiano, ni muhimu kuthamini juhudi na upendo wa mwenzako. Kutokuwa na shukrani na kuonyesha tabia mbaya kunaweza kusababisha kuvunjika kwa uhusiano mzuri.

2. Onesha miundo mitano ya kiima na mitano ya kiarifu kwa kutoa mfano wa kila moja.
Miundo ya Kiima:
Kiima ni sehemu ya sentensi inayotaja mtenda au mtendwa wa kitendo kinachoelezwa. Kwa kawaida, kiima hutokea kabla ya kitenzi katika sentensi na kinaweza kuwa na miundo mbalimbali, kama ifuatavyo:

i) Nomino pekee:
Mfano:
- Mtoto anacheza.
Ufafanuzi: Hapa, "Mtoto" ni nomino inayofanya kazi kama kiima, ikionyesha mtenda wa kitendo cha kucheza.

ii) Nomino na kiunganishi pamoja na nomino:
Mfano:
- Mwalimu na mwanafunzi wanazungumza.
Ufafanuzi: "Mwalimu na mwanafunzi" ni nomino mbili zilizounganishwa na kiunganishi "na", zikifanya kazi kama kiima cha pamoja kinachoonyesha watendaji wa kitendo cha kuzungumza.

iii) Nomino na kivumishi:
Mfano:
- Mwanafunzi mwerevu amefaulu mtihani.
Ufafanuzi: "Mwanafunzi mwerevu" ni kiima kinachojumuisha nomino "Mwanafunzi" na kivumishi "mwerevu" kinachomfafanua mwanafunzi huyo.

Find this and other free resources at: http://maktaba.tetea.org

Prepared by: Maria Marco for TETEA

iv) Kiwakilishi pekee:
Mfano:
- Yeye anasoma kitabu.
Ufafanuzi: "Yeye" ni kiwakilishi kinachofanya kazi kama kiima, kikimwakilisha mtenda wa kitendo cha kusoma.

v) Nomino na kishazi tegemezi kivumishi:
Mfano:
- Mwanafunzi aliyechelewa ameadhibiwa.
Ufafanuzi: "Mwanafunzi aliyechelewa" ni kiima kinachojumuisha nomino "Mwanafunzi" na kishazi tegemezi "aliyechelewa" kinachomfafanua mwanafunzi huyo.

Miundo ya Kiarifu:
Kiarifu ni sehemu ya sentensi inayotoa taarifa kuhusu kiima, ikieleza kitendo kinachofanywa na kiima, hali yake, au sifa zake. Kiarifu hujumuisha kitenzi na mara nyingi huambatana na vipashio vingine kama nomino, vielezi, au vishazi tegemezi.

i) Kitenzi pekee:
Mfano:
- Mtoto analia.
Ufafanuzi: "Analie" ni kitenzi kinachoeleza kitendo kinachofanywa na kiima "Mtoto".

ii) Kitenzi na nomino (shamirisho):
Mfano:
- Mwalimu anafundisha wanafunzi.
Ufafanuzi: "Anafundisha wanafunzi" ni kiarifu kinachojumuisha kitenzi "Anafundisha" na nomino "wanafunzi" kama shamirisho, kikieleza kitendo na anayelengwa na kitendo hicho.

iii). Kitenzi na kielezi:
Mfano:
- Mgeni aliondoka jana.
Ufafanuzi: "Aliondoka jana" ni kiarifu kinachojumuisha kitenzi "Aliondoka" na kielezi "jana" kinachoeleza wakati wa kitendo hicho.

iv) Kitenzi na kivumishi:
Mfano:
- Chakula kimekuwa tayari.
Ufafanuzi: "Kimekuwa tayari" ni kiarifu kinachojumuisha kitenzi "Kimekuwa" na kivumishi "tayari" kinachoeleza hali ya chakula.

v). Kitenzi na kishazi tegemezi:
Mfano:

Find this and other free resources at: http://maktaba.tetea.org

Prepared by: Maria Marco for TETEA

- Aliamini kwamba atafaulu.
Ufafanuzi: "Aliamini kwamba atafaulu" ni kiarifu kinachojumuisha kitenzi "Aliamini" na kishazi tegemezi "kwamba atafaulu" kinachoeleza alichoamini.

3. Bainisha vishazi katika sentensi zifuatazo, kisha taja aina ya kishazi ulichobainisha:
(a) Mwanafunzi aliyefaulu vizuri amepata ufadhili.
- Kishazi: Aliyefaulu vizuri
- Aina ya kishazi: Kishazi tegemezi kivumishi – kinafafanua nomino "Mwanafunzi" kwa kueleza sifa yake ya kufaulu vizuri.

(b) Sikukuu ya sabasaba inakaribia mimi nitakwendwa uwanjani.
- Kishazi: Mimi nitakwendwa uwanjani
- Aina ya kishazi: Kishazi huru – kinaweza kusimama pekee kama sentensi kamili kwa kuwa kina maana kamili.

(c) Mwanao akililia wembe usimpe.
- Kishazi: akililia wembe usimpe
- Aina ya kishazi: Kishazi tegemezi kielezi – kinaeleza hali au sababu inayomfanya mwenye maarifa kulia, hivyo kinafanya kazi ya kielezi katika sentensi.

(d) Ungemwona simba ungejificha mapema.
- Kishazi: Ungemwona simba
- Aina ya kishazi: Kishazi tegemezi kielezi – kinaeleza sharti ambalo likitimia (kumwona simba), kitendo kingine (kujificha) kingefanyika.

(e) Kisima ambacho kimejaa tope tupu wananchi hawakipendi.
- Kishazi: Ambacho kimejaa tope tupu
- Aina ya kishazi: Kishazi tegemezi kivumishi – kinafafanua nomino "Kisima" kwa kueleza hali yake ya kujazwa tope tupu.

4. Mtumiaji wa lugha ya Kiswahili anapaswa kuzingatia misingi gani? Fafanua kwa ufupi misingi mitano kwa kutumia mifano kwa kila moja.

Mtumiaji wa lugha ya Kiswahili anapaswa kuzingatia misingi ya kisarufi, maana, matamshi, muktadha, na maadili ya matumizi ya lugha. Misingi hii huimarisha ufasaha na kuelewa kwa kina lugha ya Kiswahili.

(i) Msingi wa Kisarufi
Msingi huu unahusu kufuata sheria za sarufi za Kiswahili, kama vile mpangilio wa nomino, vivumishi, viwakilishi, na vitenzi. Sentensi zinapaswa kujengwa kwa usahihi wa kimuundo.
Mfano: Badala ya kusema "Mwanafunzi wanapenda kitabu", useme "Mwanafunzi anapenda kitabu" ili ufanane na mnyambuliko sahihi wa kitenzi.

Find this and other free resources at: http://maktaba.tetea.org

Prepared by: Maria Marco for TETEA

(ii) Msingi wa Maana
Maana ya maneno na sentensi lazima izingatiwe ili ujumbe uwe wazi. Kila neno linapaswa kutumika kulingana na dhana yake sahihi.
Mfano: Neno "simba" linaweza kumaanisha mnyama au jina la mtu, kulingana na muktadha. Katika sentensi "Simba amevunja mabao sita", maana inahusu klabu ya soka, si mnyama.

(iii) Msingi wa Matamshi
Matamshi ya maneno yanapaswa kuwa sahihi ili kuzuia kuchanganya maana au kueleweka vibaya. Hii ni muhimu zaidi kwa mawasiliano ya ana kwa ana.
Mfano: Badala ya kusema "Jana tulitupa chakula", ikiwa unamaanisha "tulipata chakula," useme "Jana tulipata chakula" ili kuepusha mkanganyiko.

(iv) Msingi wa Muktadha
Maneno na misemo hutegemea muktadha wa mazungumzo au maandishi. Muktadha huathiri jinsi maneno yanavyotumika na kueleweka.
Mfano: Katika mazingira rasmi, useme "Shukrani kwa ushirikiano wenu" badala ya "Asanteni kwa kusaidia". Maneno rasmi yanaendana na mazingira ya heshima.

(v) Msingi wa Maadili ya Lugha
Lugha inapaswa kutumika kwa njia inayozingatia maadili na kuepuka lugha chafu au matusi. Hii husaidia kudumisha heshima kati ya wazungumzaji.
Mfano: Badala ya kutumia matusi kama "Wewe ni mjinga", sema "Tafadhali jaribu kuelewa vizuri." Maneno ya heshima hujenga uhusiano mzuri.

5. Fafanua sifa sita za lugha ya matini za kisayansi na kiteknolojia kwa kutoa mfano wa kila moja.

Lugha ya matini za kisayansi na kiteknolojia ina sifa maalum zinazolenga kufikisha ujumbe kwa usahihi, ufasaha, na kueleweka kwa wataalamu na wasomaji wa kawaida. Sifa hizi ni muhimu ili kuwasilisha dhana tata kwa njia rahisi na yenye kueleweka.

(i) Ufasaha wa Kisayansi
Matini za kisayansi hutumia lugha inayoeleweka na sahihi, ikiweka msisitizo kwenye usahihi wa istilahi na dhana zinazotumika.
Mfano: Katika kueleza nadharia ya Newton, sentensi kama "Nguvu husababisha mwili kuharakisha kulingana na wingi wake" inaeleza dhana kwa usahihi na ufasaha.

(ii) Matumizi ya Istilahi Maalum
Lugha ya kisayansi na kiteknolojia hutegemea istilahi maalum zinazotumika kueleza dhana fulani. Istilahi hizi husaidia kuondoa mkanganyiko na kuweka maana bayana.
Mfano: Maneno kama "katalisiti" katika kemia na "protokali" katika teknolojia yana maana maalum katika nyanja zao.

(iii) Utoaji wa Maelezo ya Kina
Matini za kisayansi huambatana na maelezo ya kina kuhusu kanuni, mbinu, na matokeo ili msomaji aweze kuelewa dhana kikamilifu.
Mfano: Katika kueleza jinsi betri inavyofanya kazi, maelezo kama "Betri inazalisha umeme kupitia athari ya kemikali kati ya elektroni na elektrolaiti" ni muhimu.

(iv) Matumizi ya Takwimu na Vielelezo
Matini hizi hutegemea takwimu na vielelezo kama chati, michoro, au picha kuelezea dhana tata kwa njia rahisi inayoonekana.
Mfano: Ripoti ya sayansi ya mazingira inaweza kujumuisha grafu inayoonyesha viwango vya uchafuzi wa hewa katika kipindi fulani.

(v) Lugha Rasmi na Isiyo ya Kihisia
Matini za kisayansi na kiteknolojia hutumia lugha rasmi na kuepuka maneno ya kihisia. Lengo ni kuhakikisha taarifa zinaeleweka kwa njia isiyoegemea hisia.
Mfano: Badala ya kusema "Hali ya hewa ni mbaya sana", ripoti inaweza kusema "Viwango vya joto vimepanda kwa nyuzi 3°C ikilinganishwa na wastani wa miaka mitano."

(vi) Mwelekeo wa Muktadha wa Kiufundi
Matini hizi hulenga muktadha maalum wa kiufundi, zikilenga wataalamu au wanasayansi wa fani fulani. Lugha hutegemea maelezo ya kiufundi kwa usahihi wa muktadha.
Mfano: Andiko la uhandisi linaweza kutumia maneno kama "mnyumbuko wa chuma" kueleza tabia ya vifaa vya ujenzi.

6. Andika insha ya maneno yasiyozidi mia nne na yasiyopungua mia tatu na hamsini kuhusu sababu na athari za ndoa za utotoni.

INSHA KUHUSU SABABU NA ATHALI ZA NDIANZA UTOTONI.

Ndoa za utotoni ni tatizo kubwa katika jamii nyingi, hususan zile zinazoendelea. Ndoa hizi hufanyika wakati watoto, haswa wasichana, wanaolewa wakiwa bado katika umri wa chini ya miaka kumi na minane. Tatizo hili lina athari kubwa kwa maendeleo ya mtoto, familia, na jamii kwa ujumla. Katika insha hii, nitajadili sababu na athari za ndoa za utotoni.

Moja ya sababu kuu za ndoa za utotoni ni umasikini. Familia nyingi maskini hulazimika kuwaoza mabinti zao mapema ili kupunguza mzigo wa kiuchumi. Kwa mfano, familia isiyo na uwezo wa kugharamia elimu na mahitaji mengine ya msingi ya mtoto inaweza kuona ndoa kama suluhisho la matatizo yao ya kifedha. Hii huchangia kuvuruga ndoto za watoto hao na kuathiri mustakabali wao.
Sababu nyingine ni mila na desturi za kitamaduni. Katika baadhi ya jamii, ndoa za utotoni huchukuliwa kama sehemu ya utamaduni au njia ya kuzuia watoto, hususan wasichana, kujihusisha na mahusiano ya mapenzi kabla ya ndoa. Mila hizi huendelezwa kizazi hadi kizazi, bila kuzingatia athari hasi zinazotokana na ndoa za utotoni.

Find this and other free resources at: http://maktaba.tetea.org

Prepared by: Maria Marco for TETEA

Elimu duni pia ni sababu mojawapo ya ndoa za utotoni. Wasichana wengi hukosa fursa ya kupata elimu bora, na hii huongeza uwezekano wa kuolewa mapema. Familia zinapoona kuwa hakuna thamani ya kumpeleka mtoto shule, mara nyingi huishia kuwaoza ili kupata mahari au msaada wa kifamilia kutoka kwa wakwe.

Ndoa za utotoni zina athari mbaya kwa mtoto. Kwanza, huathiri afya ya wasichana kwa sababu wengi wao huanza kushiriki uzazi wakiwa na miili isiyokomaa, jambo linalosababisha matatizo ya kiafya kama fistula au hata vifo vya uzazi. Aidha, wanapokosa elimu, nafasi yao ya kupata ajira yenye hadhi hupungua, na hivyo kuendeleza mzunguko wa umasikini katika jamii.

Pili, ndoa hizi huathiri maendeleo ya kiakili na kihisia ya mtoto. Mtoto hujikuta akibeba majukumu makubwa ya ndoa na familia akiwa bado hana uwezo wa kiakili kuyakabili. Hii hupelekea msongo wa mawazo, unyanyapaa, na wakati mwingine kudhalilishwa kijinsia na kisaikolojia.

Hatimaye, ndoa za utotoni huathiri maendeleo ya jamii kwa ujumla. Jamii yenye idadi kubwa ya ndoa za utotoni haina maendeleo ya kijamii na kiuchumi kwa sababu watoto hawawezi kuchangia kikamilifu katika ustawi wa jamii. Hali hii huendeleza mzunguko wa umasikini na ukosefu wa maendeleo.

Kwa kumalizia, ndoa za utotoni ni tatizo linalohitaji hatua za haraka. Kupambana na umasikini, kubadilisha mitazamo ya kitamaduni, na kuboresha elimu ni baadhi ya njia za kupunguza tatizo hili. Jamii inapaswa kushirikiana kuhakikisha watoto wanapata haki yao ya kuishi maisha ya utoto yaliyojaa fursa za kujifunza na kujiendeleza badala ya kulazimishwa katika ndoa ambazo si chaguo lao.

7. Vyombo vya habari vilikuwa na mchango gani katika kukuza Kiswahili nchini Tanganyika wakati wa ukoloni? Fafanua kwa kutumia hoja tano.

JIBU.

Vyombo vya habari vilichangia kwa kiasi kikubwa katika kukuza lugha ya Kiswahili nchini Tanganyika wakati wa ukoloni. Mchango huu unaweza kufafanuliwa kupitia hoja tano zifuatazo:

Uchapishaji wa Magazeti na Majarida kwa Lugha ya Kiswahili

Wakati wa ukoloni, kulikuwa na magazeti na majarida mbalimbali yaliyokuwa yakichapishwa kwa lugha ya Kiswahili. Magazeti kama Mambo Leo, Sauti ya Pwani, Kiongozi, na Habari za Leo yalichapishwa na kusambazwa kwa Kiswahili, hivyo kusaidia kueneza na kukuza matumizi ya lugha hii miongoni mwa wasomaji.

Matangazo ya Redio kwa Kiswahili

Redio Tanganyika ilianza kurusha matangazo yake kwa kutumia lugha ya Kiswahili. Matangazo haya yalifikia sehemu kubwa ya jamii, hivyo kuongeza uelewa na matumizi ya Kiswahili katika maeneo mbalimbali ya nchi.

Kuanzishwa kwa Kamati ya Lugha ya Afrika Mashariki

Mnamo mwaka 1930, Kamati ya Lugha ya Afrika Mashariki (Inter-Territorial Language (Swahili) Committee) iliundwa na wakoloni kwa lengo la kusanifisha na kuendeleza lugha ya Kiswahili. Kamati hii iliratibu juhudi za kukuza Kiswahili kupitia machapisho na tafsiri mbalimbali, hivyo kuchangia katika ukuaji wa lugha hii.

Matumizi ya Kiswahili katika Elimu ya Msingi

Find this and other free resources at: http://maktaba.tetea.org

Prepared by: Maria Marco for TETEA

Chini ya utawala wa Waingereza, Kiswahili kilitumika kama lugha ya kufundishia katika shule za msingi. Hii ilisaidia watoto wengi kujifunza na kutumia Kiswahili, na hivyo kuchangia katika kuenea kwa lugha hii miongoni mwa vizazi vipya.

Matumizi ya Kiswahili katika Jeshi la Kikoloni (KAR)
Jeshi la King's African Rifles (KAR) lilikuwa na wanajeshi kutoka makabila mbalimbali, na lugha ya mawasiliano iliyotumika ilikuwa Kiswahili. Hii ilisaidia kueneza Kiswahili miongoni mwa wanajeshi na jamii walizotoka, kwani waliporudi makwao walieneza matumizi ya lugha hii.
Kwa ujumla, vyombo vya habari pamoja na taasisi na mifumo mingine ya kikoloni vilikuwa na mchango mkubwa katika kukuza na kueneza lugha ya Kiswahili nchini Tanganyika wakati wa ukoloni.

8. Kamati ya lugha ya Kiswahili ya Afrika Mashariki iliyoanzishwa mwaka 1930 kwa lengo la kukuza na kueneza lugha ya Kiswahili ilihusiana na majukumu mbalimbali. Eleza majukumu sita yaliyotekelezwa na Kamati hiyo.

Kamati ya Lugha ya Kiswahili ya Afrika Mashariki ilitekeleza majukumu muhimu yaliyoimarisha ukuaji wa Kiswahili. Majukumu hayo ni:

i. Usanifishaji wa Lahaja ya Kiunguja
Kamati ilichagua lahaja ya Kiunguja, inayozungumzwa Zanzibar, kuwa msingi wa Kiswahili sanifu. Hatua hii ililenga kuleta uwiano katika matumizi ya msamiati, sarufi, na maandishi ili kuwezesha mawasiliano rasmi na ya kitaasisi ndani ya Afrika Mashariki.

ii. Urekebishaji na Uundaji wa Kamusi
Kamati ilifanya marekebisho ya Kamusi ya Madan ya Kiingereza-Kiswahili na kuboresha kamusi za Frederick Johnson za Kiingereza-Kiswahili na Kiswahili-Kiingereza. Kamusi hizi ziliwasaidia walimu, wanafunzi, na watafiti kupata marejeo sahihi ya lugha.

iii. Uchapishaji wa Vijarida vya Kiisimu
Kamati ilitoa vijarida takriban mia sita kila mwaka vilivyoelezea mada za kiisimu kama vile maumbo sanifu, vipengele vya sarufi, maneno mapya, na matokeo ya tafiti. Hii ilisaidia kueneza maarifa kuhusu Kiswahili kwa watumiaji wa lugha.

iv. Uandishi wa Vitabu vya Utafiti wa Lahaja
Kamati iliandika vitabu vya matokeo ya utafiti wa lahaja za Kiswahili zinazozungumzwa Zanzibar na Mombasa. Utafiti huu ulilenga kuhifadhi na kuelewa utofauti wa lahaja na kuchangia katika usanifishaji wa lugha.

v. Kuhamasisha Waandishi wa Kiswahili
Kamati iliwahamasisha waandishi wa Kiswahili kwa kuwapa ushauri kuhusu vitabu walivyokusudia kuandika. Pia walihakiki maandishi yao ili kuhakikisha ubora na usahihi wa lugha.
vi. Kutoa Ushauri na Majibu Kuhusu Masuala ya Kiswahili

Kamati ilitoa ushauri kwa waandishi kuhusu mbinu za kufundishia na kujibu maswali yanayohusu lugha ya Kiswahili na maandishi yake. Hii ilisaidia kuhakikisha matumizi sahihi ya Kiswahili katika elimu na mawasiliano rasmi.

Hitimisho:
Kamati ya Lugha ya Kiswahili ya Afrika Mashariki ilifanya kazi kubwa katika kusanifisha na kukuza lugha ya Kiswahili. Majukumu haya yaliweka msingi imara kwa maendeleo ya Kiswahili katika ukanda wa Afrika Mashariki na maeneo mengine duniani.